

Tartalom

A természettel szembeni függő helyzetünk felismerése, és hogy a világ nem a miénk: bánjunk jó gazda módjára vele. Legyünk tekintettel a többi élő lény érdekeire is; valamint az öntudattal bíró lények egylényegűsége.

Megjegyzés

6 oldal, 1700 szó. Lényege, hogy az emberiség, mi, a jelen emberei ne tekintsük magukat minden felett állóknak, a saját érdekeinken kívül másokénak is engedjünk teret.

A világ és az ember egysége és az elme egysége

(Azonosító: 123; Változat: 01)

Pozíció a műben

Előszó

A világ működése

Bevezetés

Elvek

Alapok

Élet

Elme

Ember

Társadalom

Egység

A megismerés egysége és az ember életének egysége

A világ és az ember egysége és az elme egysége

Az emberiség egysége

Program

Az ember élete

1. A világ és az ember egysége	2	
1.1. Miből ered ez a hozzáállás és miért jó?	2	
1.2. A megfelelő hozzáállás	3	1
2. Az elme egysége	4	
2.1. Az érző lények és az ember egysége.....	4	
2.2. Az öntudattal bíró lények és az ember egysége.....	5	

1. A világ és az ember egysége

Ami alatt a világhoz való megfelelő hozzáállást értem. Hogy konkrétan mi a megfelelő, azt mindjárt elmondom.

1.1. Miből ered ez a hozzáállás és miért jó?

• A világ (a Föld) nem a miénk.

Hanem, ahogyan a mondás szól „az unokáinktól kaptuk kölcsön”; és ne feledkezzünk meg a többi érző lényről, az állatokról sem, hogy valamennyire az ő jólétükre is figyelemmel kellene lennünk.

Lásd ennek kapcsán ‘A piac gyakorlati hiányosságai’ témában, hogy többé-kevésbé minden generáció a sajátjának tekinti a Földet, annak javait.

• Kicsinységünk és függő helyzetünk

Amit, különösen manapság, sokan nem fognak fel, a világ urának képzelik az embert – pedig sok minden van, amit nem tudunk, amire nem vagyunk képesek, köztük olyan alapvető problémák, mint a halandóság, az időjárásnak, a földrengéseknek való kiszolgáltatottságunk vagy az emberek közötti békétlenség. Bővebben lásd az ‘Elvarratlan szálak’ témában.

* * *

Mit nyerünk a szóban forgó hozzáállással? Egyrészt a jövő generációinak jólétét, lásd ehhez a ‘Fennmaradás’ témát. **Másrészt** a világ attól is jobb hely lesz, ha más fajok is jól

érezik magukat benne – **ráadásul** az ő védelmüknek az emberiség számára is megvannak az előnyei, onnan kezdve, hogy világ szebb, érdekesebb hely marad, odáig, hogy a biológiai változatosság megőrzésével többféle növényből lehet gyógyszer kinyerni, többféle élőlényt lehet majd akár ma nem is ismert módokon hasznosítani. **Lásd** ehhez a dolgokat, melyek, ha elvesznek, akkor örökre elvesznek, a ‘Szélmegoldások’ témában.

1.2. A megfelelő hozzáállás

1) A világgal szembeni kellő alázat

Vagyis, hogy reálisan mérjük fel, hogy mekkorák vagyunk a világhoz képest (kicsik), illetve lássuk meg, hogy távolról sem vagyunk mindenhatóak. Részletesebben lásd az ‘Egyszerűség’ témában.

2) A jövő generációi és a többi érző lény (elme) érdekeinek tiszteletben tartása

‘Az emberiség egysége’ témában is van egy hasonló, ott a mellettünk élő emberek érdekeinek tiszteletben tartásáról.

3) A természettel jó gazda módjára kell bánni.

Mit jelent ez? Azt, hogy gazdálkodjunk vele, gondoskodjunk róla, ésszel és felelősséggel – ahelyett, hogy arra törekednénk, hogy leigázzuk és kizsákmányoljuk. Közben pedig magunkra, mint gazdálkodóra tekintünk – nem pedig, mint a természet urára, a világra pedig, mint birtokunkra – semmint zsákmányunkra.

Akkor is, ha ez, rövidtávon legalábbis, **lemondást követel.**

Kapcsolódik ez az egyéni szinten megfogalmazott mértéktartás elvéhez; lásd az ‘Egyensúly (Az ember élete - Elvek)’ témában. **Lásd** továbbá a ‘Globális problémák’ témában a gondolkozásmód és az életmód megreformálását, az összefogás szükségességét, hogy a globális problémák kezelése a felelősségről szól, valamint, hogy miért nehéz kezelni őket.

Ugyanakkor azt is fontos kiemelni, hogy mindez **nem jelenti azt, hogy teljesen vissza a természethez**, hogy a természetet, úgy ahogy van, érintetlenül kellene hagynunk, hogy ne használhatnánk azt, annak forrásait a saját hasznunkra – **csak**

ésszel, felelősséggel és a kellő önuralommal, az eddig elmondottaknak megfelelően.

Lásd ehhez 'A boldogság keresése és korlátai' témában, hogy **ami természetes, az nem feltétlen jó**. Lásd végül 'A megismerés egysége és az ember életének egysége' témában, ahogy **a megismerés egysége elősegíti** az ember világban elfoglalt helyének felmérését, továbbá, hogy az elme jobb megértésével közelebb kerülhetünk az „elme egységéhez” is.

2. Az elme egysége

2.1. Az érző lények és az ember egysége

Más szóval, a „lélekkel” rendelkező lények és az ember egysége. (A lélek szót **nem a köznapi értelemben** használom, hanem **az elmének az érző összetevőjét** értem alatta, ahogyan 'Az elme szerkezete' témában el van magyarázva.) A lélek **közös jelenség az emberben és az állatokban – és ez adja ennek az egységnek az alapját**. (Legalábbis a komplexebb állatokban ott van a lélek – viszont öntudat már nem szükséges hozzá, az egyszerűbb állatok is éreznek.)

Bár a lélek mellett a tudat is közös, *azért* a lelket tekintem ezen egység alapjának, mert **az érzés az, ami képessé tesz a boldogságra és boldogtalanságra**, miatta érezzük jól magunkat, és miatta szenvedünk, mind mi emberek, mind a kisegér. Továbbá **a boldogság az alapja** két fontos dolognak: **az etikának és az értékeknek**, az Egyvilág szerint.

Hogy **mit jelent az embernek az érző lényekkel való egysége**, az nagyrészt 'Az állati elmék és hatalmunk az állatok fölött' témában van kifejtve, úgyhogy itt csak röviden: ismerjük fel, hogy ők is érző lények, és valamennyire legyünk tekintettel az ő érdekeikre is; illetve, hogy miért a mi gondunk ez. Szintén ott olvasható, hogy mit lehet tenni ez ügyben rövid és hosszú távon: egyebek mellett, hogy törekedjünk rá, hogy minél kevesebb szenvedést okozzunk az állatoknak; illetve, hogy jó volna megcélozni, hogy majd úgy termeljünk húst, hogy ahhoz ne tartozzon egy érző lény.

Itt is ki kell azonban emelni, hogy az elmondottak **nem jelentenek egyenértékűséget**. Az emberi – pontosabban az

öntudattal bíró – elme többet érhet, mint az azzal nem rendelkező; illetve jogos is lehet olyanokat tenni az öntudattal nem bíró állatokkal, amik rájuk nézve negatívabbak, mint amennyire nekünk pozitívok. (Tárgyakként kezelni őket azonban nem szabad, ahogy az előbb utaltam rá.)

Lásd ehhez ‘Az állati elmék és hatalmunk az állatok fölött’ témában, hogy mennyit ér az öntudattal bírók és nem bírók boldogsága; illetve az ‘Értékek’ témában az elme értékét.

2.2. Az öntudattal bíró lények és az ember egysége

Ennek pedig az öntudat „saját minősége” adja az alapját, lásd szintén ‘Az elme szerkezete’ témában. Ez röviden annyit tesz, hogy azt öntudatnak saját, a konkrét fizikai-biológiai formától független, univerzális tulajdonságai, képességei vannak, melyek csomagként, egyszerre jelennek meg az öntudattal együtt. Ilyenek többek között az etikai érzék és a humorérzék – melyek, vélhetőleg, nemcsak az emberben, hanem más öntudattal bíró lényekben is meglennének. (Ezen kívül a lélek is közös, itt is.)

Az ember, máskülönben, ugyanis hajlamos az emberi formához kötni azt, hogy kit tekint egyenrangúnak magával.

1) Az emberi forma és az emberszámba vétel

○ (Öntudattal bíró) állatok, lények

Mert sokan mondják például a gorillákra, elefántokra, delfinekre, ahol már feldereng az öntudat fénye, hogy ezek is „csak állatok” β.

A „lényeket” pedig azért írtam oda, mert ha találkoznánk értelmes földönkívüliekkel, főleg, ha azok nagyon egzotikusan néznének ki, akkor vélhetőleg ott is volnának, akik azzal érvelnének, hogy azok sem emberek – tehát alacsonyabb rendűek, úgy is bánhatunk velük.

○ Mesterséges intelligencia, robotok

A gyakorlatban ez még elég távoli, de a tudományos-fantasztikus filmek, könyvek gyakran filozofálnak arról, hogy egy (öntudattal bíró) robot továbbra is „csak egy gép-e”, milyen jogai lennének, helyes volna-e, ha az ember azt tehetne velük, amit csak akar. A mesterséges intelligenciát pedig azért említem, mert akár a kvázi test nélküli, szoftverként létező elmékkel kapcsolatban is felmerülnek hasonló dilemmák.

Ha az öntudatra alapozzuk, hogy kit veszünk emberszámba, az megoldja az efféle dilemmákat itt, és az állatok, idegen lények esetében is.

○ **Az emberi élet kezdete**

Hogy honnantól kezdve tekintünk embernek egy embert, embriót, ott sem mellékes, hogy mikortól néz ki annak. (Bár ez vélhetően nem az öntudat meglétén fog múlni, tekintve, hogy az teljes mértékben csak kb. a születéstől számított 18 hónapos korra alakul ki.)

2) Különbségek az öntudattal bírók között

Az öntudattal bírók egysége, illetve az, hogy az öntudattal együtt, az azzal járó univerzális tulajdonságok is megvannak ezen lények minden fajtájában, nem jelenti azt, hogy ne lehetnének különbségek is közöttük.

○ **A biológiai forma hatása a motivációkra**

Például ahogyan az elefántfiúnak az elefántlány tetszik, az embernek meg az ember. (Bár ettől még az elme magját, lényegét tekinthetjük univerzálisnak, úgy, hogy az más és más formai motivációkkal, késztetésekkel van *körberakva*, befolyásolva a különböző fajokban.)

Lásd ehhez a 'Forma, öntudat, motivációk és érzelmek' témát. Tágabban szemlélve, vannak az élővilágban igen **széleskörűen jelenlevő, általános motivációk**, késztetések, mint például az általában vett táplálkozás vágya vagy a szaporodásra való késztetés. Azonban ezek a nagyléptékű ösztönök **sem szükségszerűen vannak minden fajban jelen**: például egy (mesterségesen létrehozott) „szoftvernek” sem kellene sem éhesnek lennie, sem a szaporodásra vágyat éreznie.

Ezenkívül **az univerzális motivációk sem feltétlen egyforma erővel vannak jelen az egyes fajokban**; például elképzelhető, hogy a földönkívülieket átlagosan nézve is kevésbé érdekelné az esztétika, mint az embereket. (Mondjuk azért, mert egy ellenségesebb környezetben fejlődtek ki, ahol, aki túlságosan elmerült a naplemente szépségében, azt elkapta egy óriásgyík.) B

○ **A forma hatása a gondolkodásra**

A biológiai forma nemcsak a motivációinkra, hanem a gondolkodásunkra is hatással van: vegyük csak azt, hogy egy nagyobb agyba több férhet, eltérő lehet a gondolkodás sebessége is, stb... Lásd erről a 'Forma, öntudat és gondolkodás' témában.

Valamint létünk másik formája, a **társadalmi forma** is erőteljes hatással van a gondolkodásunkra, például ahogy elülteti bennünk, hogy mi számít sikernek vagy

etikusnak: társadalomról-társadalomra gyakran más és más – ám ezek a különbségek fajok belül is jelen vannak. Ezen felül az **érzékelésben** is lehetnek még fajok közötti **különbségek** – azonban az, hogy ki hány szint lát, vagy hogy képes-e érzékelni a mágneses mezőt, nem tartozik a lényegünkhöz. (Az emberek között is vannak például színvakok, sőt teljesen vakok is.)

Mindazonáltal, hogy az egyes öntudattal bíró fajok között **mekkorák lennének az elmebeli különbségek**, nagyobbak-e mint amekkorákat egy fajon, az emberi fajon belül látunk, azt **csak találgatni lehet**.

○ A biológiai forma egyéb különbségei

Tehát azok, amelyek nem az elmét illetik, hanem a testet, hogy melyik faj hogy néz ki, mennyire erős, stb... – nem utolsósorban pedig, hogy meddig él. Bár ezek **nem tartoznak a lényegünkhöz**, hatásuk azért lehet arra, hogy hogyan tekintünk egymásra, viszolygást, féltékenységet, **feszültséget ezek is kelthetnek**.

Akárcsak az elmebeli, mentális különbségek, különösen az, ha az egyik faj okosabb. (Meg, ha ráadásul ez által még gazdagabb is...)

3) Egylényegűség

Bár, mint látható, nem elhanyagolható különbségek is lehetnek az öntudattal bíró fajok között – azonban lényegünk magja közös: mindenekelőtt az **öntudat** fentebb bemutatott **saját tulajdonságai**, melyek, meglehet változó mértékben, de vélhetően minden ilyen fajban jelen vannak. Ezen kívül **az érző lélek és a sima tudat is közös bennünk**. Ezek adják egylényegűségünket.

Mi következik ebből? Az, hogy ennek megfelelően viszonyuljunk is egymáshoz: **tekintsünk egymásra és bánjunk is egymással egylényegűként**, bármilyen formában jelenjünk is meg; létezzen egy öntudattal bíró elme egy emberi testben, egy idegen lényben vagy akár egy gépben, ismerjük fel, hogy a lényegünk közös. A köztünk lévő különbségeket pedig hasonlóan kezelhetjük, mint amiket az emberi fajon belül tapasztalunk, kivált, hogy ezektől még **emberszámba vegyük a másikat**.

Lásd végül ‘A jószág és etika ápolása’ témában ezek kiterjesztését az emberi fajon túlra.

Valamint a „platform mellékességét” ‘A forma alapjai’ témában, vagyis, hogy számos esetben többféle mechanizmus is képes működtetni ugyanazt a funkciót – de nem lényeges, hogy melyik teszi, egyebek mellett az elme esetében sem.

Ez a könyv nem az én világnézetem terjesztéséről szól. A célja az, hogy közösen összeszedjük benne az objektív valóságot – ehhez pedig kellenek a meglátásaitok.

Klikkelhető linkek (Word-ben a Ctrl-t nyomni közben):

[Kérdőív](#) – [Fórum](#) – [Email](#)

Valamint, ha tetszett, oszd meg ezt a témát a Facebook-on.

Klikk a gombra (Word-ben a Ctrl-t nyomni közben):

